

5 Νοεμβρίου 2024

Φορολογικό νομοσχέδιο: 12 μειώσεις φόρων, κίνητρα σε επιχειρήσεις και μεταρρυθμίσεις στη φορολογική νομοθεσία

Συμπληρωματικός προϋπολογισμός ύψους 400 εκατ. ευρώ για την άμεση χρηματοδότηση σημαντικών έργων και υποδομών

Από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση:

12 μειώσεις φόρων και μέτρα ενίσχυσης του εισοδήματος των πολιτών, σε συνέχεια των ανακοινώσεων του Πρωθυπουργού στην ΔΕΘ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που τίθεται σε δημόσια διαβούλευση. Στο νομοσχέδιο με τίτλο «**Μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος, φορολογικά κίνητρα για την καινοτομία και τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις**», περιλαμβάνονται, επίσης, μεταρρυθμίσεις που εκσυγχρονίζουν τη φορολογική νομοθεσία, όπως το νέο πλαίσιο υποβολής των φορολογικών δηλώσεων με εκπτώσεις για τους συνεπείς και κυρώσεις για κρατικούς λειτουργούς και εταιρίες που θα καθυστερήσουν να διαβιβάσουν τα αναγκαία στοιχεία στην ΑΑΔΕ.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του νομοσχεδίου, κατατίθεται και συμπληρωματικός **Προϋπολογισμός 2024 για την χρηματοδότηση σημαντικών υποδομών και έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά συνολικά 400 εκατ. ευρώ**. Πιο αναλυτικά, κατά 100 εκατ. ευρώ αυξάνεται ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων 2024 ως προς το εθνικό σκέλος με στόχο την κάλυψη των δαπανών που προέκυψαν λόγω του γρήγορου ρυθμού υλοποίησης των έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο και κατά 300 εκατ. ευρώ ως προς το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος για την αποπληρωμή των έργων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2014 - 2020.

Επιπλέον, στο εν λόγω σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται και διατάξεις για:

- την παροχή κινήτρων για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, ενίσχυση της καινοτομίας και ενδυνάμωση των νεοφυών επιχειρήσεων,
- την επέκταση των φορολογικών κινήτρων για την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα και την θέσπιση νέων ορίων δαπανών που εκπίπτουν για την ανάπτυξη και την καινοτομία των επιχειρήσεων και των επενδυτών,
- τον εκσυγχρονισμό του διοικητικού μοντέλου που διέπει την ΑΑΔΕ με στόχο να καταστεί ακόμα πιο αποτελεσματικό,

- τη θέσπιση αφορολόγητου για ποσά έως 300 ευρώ τον μήνα για τα φιλοδωρήματα και απαλλαγή –στο σύνολο τους- από ασφαλιστικές εισφορές,
- την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, **Κωστής Χατζηδάκης**, δήλωσε: «Με το νομοσχέδιο αυτό υλοποιούνται 4 σημαντικές για την Κυβέρνηση πολιτικές: Πρώτον, υλοποιώντας τις ανακοινώσεις του Πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, στηρίζουμε εμπράκτως τους πολίτες μέσα από τη θέσπιση 12 μειώσεων φόρων αλλά και μέτρων ενίσχυσης του εισοδήματός τους. Κάνουμε δηλαδή πράξη την υπόσχεση μας ότι ένα σημαντικό κομμάτι των εσόδων που προκύπτουν από την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής θα κατευθύνεται πάλι πίσω στους πολίτες μέσω της μείωσης των φορολογικών βαρών. Δεύτερον, εκσυγχρονίζουμε περαιτέρω τη φορολογική μας νομοθεσία υλοποιώντας αλλαγές, μεταξύ άλλων, στο σύστημα υποβολής των φορολογικών δηλώσεων καθώς και στο διοικητικό μοντέλο της ΑΑΔΕ. Τρίτον, προβλέπεται η παροχή κινήτρων για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων και ενίσχυση της καινοτομίας των νεοφυών. Και επιπλέον, θεσπίζουμε πολιτικές για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Παράλληλα, με την κατάθεση συμπληρωματικού προϋπολογισμού ύψους 400 εκατ. ευρώ για το 2024 προχωρούμε στην άμεση χρηματοδότηση σημαντικών υποδομών και έργων σε όλη την χώρα. Συνεχίζουμε με την ίδια δυναμική και επιμονή τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση των εισοδημάτων των πολιτών και στη βελτίωση της καθημερινότητάς τους. Και όλα αυτά χωρίς να διαταραχθεί η δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας που είναι άλλωστε και το προαπαιτούμενο για οποιαδήποτε κοινωνικά δίκαιη πολιτική».

Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών **Χρίστος Δήμας** δήλωσε: «Συνεχίζουμε τις μειώσεις φόρων και την προώθηση των μεταρρυθμίσεων που στόχο έχουν να ενισχύσουν ακόμα περισσότερο το εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών, νοικοκυριών και επαγγελματιών. Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται -μεταξύ άλλων- φορολογικά κίνητρα για την ενίσχυση των επιχειρήσεων που επενδύουν στην έρευνα και την καινοτομία, τις νεοφυείς επιχειρήσεις καθώς και παρεμβάσεις που διευκολύνουν τις συναλλαγές πολιτών, ελεύθερων επαγγελματιών και επιχειρήσεων με την Πολιτεία. Προωθούμε, επίσης, εργαλεία που εκσυγχρονίζουν τη φορολογική διοίκηση και κάνουν την Πολιτεία πιο αποτελεσματική στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Για να ενισχύουμε τα χωριά μας προχωράμε σε νέα φορολογική ρύθμιση για τους ελεύθερους επαγγελματίες δημοτικών κοινοτήτων με έως και 1.500 κατοίκους, ορίζοντας τη μείωση κατά 50% του φορολογητέου εισοδήματος. Μέχρι σήμερα η ρύθμιση αφορούσε δημοτικές κοινότητες που δεν ξεπερνούσαν τους 500 κατοίκους. Σκοπός είναι η ενίσχυση της ελληνικής περιφέρειας και η τόνωση της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας των περιοχών της επικράτειας που βρίσκονται μακριά από τα αστικά κέντρα. Ο στόχος μας είναι να συνεχίσουμε με πιο γρήγορο ρυθμό τις μεταρρυθμίσεις ώστε η Ελλάδα να γίνει ακόμα φιλικότερη στις επενδύσεις, πιο ψηφιακή, με περισσότερες και ποιοτικότερες θέσεις εργασίας, λιγότερη ανεργία και χαμηλότερους φόρους».

A) 12 μειώσεις φόρων το 2025

Στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται μέτρα που **ανακοινώθηκαν από τον Πρωθυπουργό στη ΔΕΘ και συγκεκριμένα** προβλέπονται οι εξής παρεμβάσεις:

- 1) Μείωση κατά μια 1 επιπλέον μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών.**
Υπενθυμίζεται ότι οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν μειωθεί ήδη τα τελευταία χρόνια από την παρούσα Κυβέρνηση κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες. Από την επιπλέον μείωση αυτή θα ωφεληθούν τόσο οι εργοδότες (μέσω της περαιτέρω μείωσης του μη μισθολογικού κόστους) όσο και οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα μέσω της αύξησης των καθαρών αποδοχών τους.
- 2) Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για όλα τα φυσικά πρόσωπα** (ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι καθώς και εργαζόμενοι που αμείβονται με «μπλοκάκι»).
- 3) Απαλλαγή φόρου εισοδήματος για 3 έτη για ακίνητα που θα ενοικιαστούν τα οποία δηλώνονταν προηγουμένως ως κενά ή είχαν διατεθεί για βραχυχρόνια μίσθωση.** Συγκεκριμένα, αφορά κατοικίες:

α) έως 120 τ.μ.,

β) για τις οποίες θα συναφθούν συμβόλαια τουλάχιστον τριετούς μίσθωσης μεταξύ της 8ης Σεπτεμβρίου 2024 και της 31ης Δεκεμβρίου 2025,

γ) οι οποίες τα φορολογικά έτη 2022, 2023 και 2024 (αν η μίσθωση καταρτίζεται το 2025), είχαν δηλωθεί ως κενά ακίνητα (έντυπο Ε2) ή δεν έχει δηλωθεί ως μισθωμένα ακίνητα ούτε ως κύριες ή δευτερεύουσες κατοικίες των εκμισθωτών ούτε ως ιδιοχρησιμοποιούμενα ούτε δωρεάν παραχωρούμενα ακίνητα (έντυπα Ε1 και Ε2) ή είχαν διατεθεί αποκλειστικά για βραχυχρόνια μίσθωση και οι συναφθείσες βραχυχρόνιες μισθώσεις έχουν δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση.

- 4) Απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρων (15%) των συμβολαίων υγείας για παιδιά έως 18 ετών.** Σε περίπτωση οικογενειακού ή ομαδικού συμβολαίου ο φόρος μειώνεται αναλογικά με τον αριθμό των ανήλικων μελών που καλύπτει.
- 5) Διπλάσια μείωση ΕΝΦΙΑ από το 2025 (από 10% σε 20%)** για κατοικίες φυσικών προσώπων, φορολογητέας αξίας έως 500.000 ευρώ, που είναι ασφαλισμένες για φυσικές καταστροφές (πυρκαγιά, σεισμό, πλημμύρα). Προϋπόθεση είναι η ασφάλιση να αφορά το προηγούμενο έτος με διάρκεια τουλάχιστον 3 μηνών. Αν η διάρκεια της ασφάλισης των προηγούμενων εδαφίων είναι μικρότερη του 1 έτους, η μείωση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. προσαρμόζεται αναλογικά.
- 6) Κατάργηση τέλους σταθερής τηλεφωνίας (5%)** για συνδέσεις με οπτική ίνα (≥100 Mbps).

7) Φοροαπαλλαγή οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων για νέους γονείς.
Συγκεκριμένα προβλέπονται εξαιρέσεις από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία:

α) για επίδομα έως 5.000 ευρώ για κάθε τέκνο που αποκτά ο εργαζόμενος και καταβάλλεται μέσα σε 12 μήνες από τον τοκετό, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε επιπλέον τέκνο,

β) για παροχή έως 5.000 ευρώ ετησίως που χορηγούν οι εργοδότες στους εργαζόμενους για την κάλυψη δαπάνης βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών.

8) Φορολόγηση αμοιβής για εφημερίες ιατρών με συντελεστή 22%. Το μηνιαίο καθαρό όφελος μεσοσταθμικά για τους ιατρούς υπολογίζεται σε 150 ευρώ και σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνάει τα 200.

9) Παροχή κινήτρων για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων που αφορούν στην «μικρή» επιχειρηματικότητα, συνολικού κόστους 40 εκατ. ευρώ (βλ. παρακάτω).

10) Για το 2025 προβλέπονται επίσης, με νόμο που έχει ήδη ψηφιστεί, μειώσεις φόρων χαρτοσήμου σε μια σειρά από συναλλαγές (τόκους εταιρικών δανείων, οικοδομικές άδειες, χρησικτησία, γάμους, ασφαλιστήρια συμβόλαιο κτλ), συνολικού δημοσιονομικού κόστους 30 εκατ. ευρώ.

11) Υπενθυμίζεται, πως με νόμο που ψηφίστηκε από την Βουλή πρόσφατα, μονιμοποιήθηκε η επιστροφή του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο, μέτρο συνολικού δημοσιονομικού κόστους 100 εκατ. ευρώ κατ' έτος.

12) Σε επόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δρομολογείται η κατάθεση προς ψήφιση της απαλλαγής από ΦΠΑ των νέων οικοδομών και για το 2025.

Επιπλέον των παραπάνω, με το νομοσχέδιο προβλέπεται:

- παράταση έως την **31^η Δεκεμβρίου 2026** της αναστολής **επιβολής φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακινήτων.**
- ορίζεται **μείωση ύψους 50%** του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας για ελεύθερους επαγγελματίες που ασκούν τη δραστηριότητά τους και έχουν την κυρία κατοικία τους σε δημοτικές κοινότητες με **πληθυσμό μικρότερο των 1.500 κατοίκων.**

B) Μέτρα ενίσχυσης του εισοδήματος των πολιτών

Σε συνέχεια των ανακοινώσεων του Πρωθυπουργού στην ΔΕΘ θεσπίζονται τα εξής:

1) Έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά άνω των 10 ευρώ. Χορηγείται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 ως εξής:

- 200 ευρώ για σύνταξη έως και 700 ευρώ.
- 150 ευρώ για σύνταξη από 700,01 ευρώ έως και 1.100 ευρώ.
- 100 ευρώ για σύνταξη από 1.100,01 ευρώ έως και 1.600 ευρώ.

2) Έκτακτη οικονομική ενίσχυση ύψους 200 ευρώ έως την 31η Δεκεμβρίου σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και συγκεκριμένα:

- στους δικαιούχους επιδομάτων αναπηρίας του e-ΕΦΚΑ,
- στους δικαιούχους του επιδόματος απολύτου αναπηρίας για συνταξιούχους του πρώην ΟΓΑ που λαμβάνουν μόνον τη βασική σύνταξη αν έχουν εφ' όρου ζωής ποσοστό αναπηρίας 100%,
- στους δικαιούχους του επιδόματος νόσου και ανικανότητας των συνταξιούχων του Δημοσίου,
- στους δικαιούχους του εξωιδρυματικού επιδόματος τα οποία χορηγούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α.,
- στους δικαιούχους επιδόματος ΑΜΕΑ του ΟΠΕΚΑ,
- στους ανασφάλιστους υπερήλικες,
- Ειδικά οι δικαιούχοι του επιδόματος παιδιού του ΟΠΕΚΑ θα λάβουν μία επιπλέον δόση,
- Παροχή επιπλέον 50% του μηνιαίου επιδόματος στους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Συνολικά, από τις παραπάνω έκτακτες ενισχύσεις που ανέρχονται στο ποσό των 243 εκατ. ευρώ ωφελούνται 1,9 εκατ. πολίτες.

- Επιπλέον, προβλέπεται αύξηση ειδικής αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης κατά 20% των ένστολων από 1^η Ιανουαρίου του 2025.

Γ) Σαφείς και προκαθορισμένες προθεσμίες για τις φορολογικές δηλώσεις, εκπτώσεις στους συνεπείς και κυρώσεις στους κρατικούς λειτουργούς σε περίπτωση αμέλειας

Για πρώτη φορά θεσπίζεται ένα σαφές και προκαθορισμένο χρονικό πλαίσιο υποβολής των φορολογικών δηλώσεων. Με αυτόν τον τρόπο, αντιμετωπίζονται στην πράξη τα ζητήματα με τις εκκρεμότητες, τις εντάσεις και τις παρατάσεις των δηλώσεων, αξιοποιώντας πρωτίστως τις προτάσεις των κατεχοχών ενδιαφερομένων, δηλαδή του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Συγκεκριμένα:

- **Η υποβολή των φορολογικών δηλώσεων θα γίνεται από 15 Μαρτίου έως και 15 Ιουλίου κάθε έτους, τόσο για τα φυσικά πρόσωπα όσο και για τα νομικά πρόσωπα.**
- Προβλέπεται έκπτωση για όσους καταβάλουν ολόκληρο το ποσό του φόρου εισοδήματος μέχρι την 31^η Ιουλίου και εφόσον υποβάλουν τη φορολογική τους δήλωση, ως εξής:
  - **4% έκπτωση** για όποιον υποβάλλει δήλωση από 15 Μαρτίου έως 30 Απριλίου.
  - **3% έκπτωση** από 1 Μαΐου έως 15 Ιουνίου.
  - **2% έκπτωση** από 16 Ιουνίου έως 15 Ιουλίου.
- Η καταβολή του φόρου γίνεται σε **8 ισόποσες μηνιαίες δόσεις**, η 1^η εκ των οποίων καταβάλλεται μέχρι την 31^η Ιουλίου.

- **Θεσπίζονται κυρώσεις στους διοικητές Οργανισμών, στους υπηρεσιακούς γραμματείς του Δημοσίου και τους γενικούς γραμματείς των Δήμων καθώς και στους υπευθύνους μισθοδοσίας για τυχόν καθυστερήσεις στην αποστολή δεδομένων στην ΑΑΔΕ που είναι απαραίτητα για την έγκαιρη συμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων. Ειδικότερα, δημιουργείται από την ΑΑΔΕ Ηλεκτρονικό Μητρώο Υπόχρεων Υποβολής Ετήσιου Αρχείου Εισοδημάτων για την προσυμπλήρωση και την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων. Η εγγραφή στο Μητρώο είναι υποχρεωτική και αφορά Οργανισμούς και υπηρεσίες του Δημοσίου που υποχρεούνται να αποστείλουν δεδομένα στην ΑΑΔΕ για τις ανάγκες συμπλήρωσης των φορολογικών δηλώσεων. Μέσω του νέου ηλεκτρονικού μητρώου θα διαβιβάζονται προς την ΑΑΔΕ όλα τα αναγκαία στοιχεία για την προσυμπλήρωση και υποβολή των φορολογικών δηλώσεων (όπως πχ οι αποδοχές από μισθωτή εργασία, συντάξεις, αμοιβές από επιχειρηματική δραστηριότητα, οι φόροι που παρακρατήθηκαν κλπ). **Ο κάθε φορέας θα πρέπει να διαβιβάζει τα δεδομένα από την 16^η Ιανουαρίου έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου.****
- Σε περίπτωση μη έγκαιρης, ανακριβούς διαβίβασης των παραπάνω δεδομένων στην ΑΑΔΕ ή μη εγγραφής στο Μητρώο, προβλέπεται **πρόστιμο 2.500 ευρώ** στα ευθυνόμενα πρόσωπα. Ως τέτοια θεωρούνται οι επικεφαλής των νομικών προσώπων του Δημοσίου (πχ ΕΦΚΑ, ΕΟΠΥΥ κλπ), για το Δημόσιο οι υπηρεσιακοί γραμματείς, για τους Δήμους οι γενικοί γραμματείς και οριζόντια οι προϊστάμενοι για την εκκαθάριση της μισθοδοσίας. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης διαβίβασης, το πρόστιμο προσαυξάνεται κατά 50 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης. Τέλος, σε περίπτωση, καθυστερημένης ενεργοποίησης της ψηφιακής πλατφόρμας από την ΑΑΔΕ, το πρόστιμο θα επιβληθεί στον Διοικητή και στον Υποδιοικητή της ΑΑΔΕ με αρμοδιότητα τον ψηφιακό μετασχηματισμό, καθώς και στον προϊστάμενο της αντίστοιχης οργανικής μονάδας, οι οποίοι έχουν ατομική ευθύνη για την καταβολή του προστίμου.
- Επιπρόσθετα, προβλέπεται η επιβολή προστίμων **σε πρόσωπα εκτός των φορέων του δημοσίου τομέα (π.χ τράπεζες, εισηγμένες, servicers, εκπαιδευτήρια κα)** που είναι υπόχρεα σε διαβίβαση ή υποβολή σε ετήσια βάση στην ΑΑΔΕ στοιχείων για τη διασταύρωση και προσυμπλήρωση κατά περίπτωση των δηλούμενων εισοδημάτων από τόκους και μερίσματα εταιρειών εισηγμένων στο Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων καθώς και των πραγματοποιούμενων δαπανών στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των φορολογούμενων ως εξής:
  - Πρόστιμο **20.000 ευρώ** για την παράβαση της εκπρόθεσμης αρχικής διαβίβασης/αποστολής στοιχείων.
  - Πρόστιμο **20.000 ευρώ** για την παράβαση της εκπρόθεσμης αποστολής συμπληρωματικών ή/και διορθωτικών στοιχείων.

Σε περίπτωση που τα ακαθάριστα έσοδα των υπόχρεων, υπερβαίνουν το ποσό του ενός 1 εκατ. ευρώ, τότε τα παραπάνω πρόστιμα από **20.000 ευρώ ανεβαίνουν στις 50.000 ευρώ.**

Δ) Κίνητρα σε επιχειρήσεις για συγχωνεύσεις, εξαγορές και επιστημονική έρευνα και startup visa

Στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται επίσης διατάξεις που στοχεύουν:

- στην παροχή κινήτρων για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, ενίσχυση της καινοτομίας και ενδυνάμωση των νεοφυών επιχειρήσεων,
- στην επέκταση των φορολογικών κινήτρων για την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα και τη θέσπιση νέων ορίων δαπανών που εκπίπτουν για την ανάπτυξη και την καινοτομία των επιχειρήσεων και των επενδυτών.

Συγκεκριμένα:

- 1) Θεσπίζεται ενιαίο πλαίσιο για τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων** (συγχωνεύσεις, διασπάσεις, εισφορές κλάδων, ανταλλαγή τίτλων, μετατροπές επιχειρήσεων), στην ημεδαπή ή διασυνοριακούς (εντός/εκτός ΕΕ υπό προϋποθέσεις) αντικαθιστώντας σχετικούς νόμους που ισχύουν παράλληλα σήμερα και διατηρώντας τα σχετικά φορολογικά πλεονεκτήματα, όντας παράλληλα συμβατό με την αντίστοιχη ελληνική εταιρική νομοθεσία και τις Οδηγίες της ΕΕ.
- 2) Σε ό,τι αφορά τη «μικρής κλίμακας» επιχειρηματικότητα – πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις- του ν. 4935/2022:**
  - Μειώνεται το ελάχιστο όριο εταιρικού κεφαλαίου της νέας εταιρείας που προκύπτει από συνεργασία/μετασχηματισμό σε 100.000€ από 125.000€ που ισχύει σήμερα για την εξασφάλιση φοροαπαλλαγής 30% επί των κερδών.
  - Θεσπίζεται η δυνατότητα μεταφοράς φορολογικής ζημίας μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων.
- 3) Προβλέπεται, από 1^η Ιανουαρίου 2025, η χορήγηση ειδικής άδειας παραμονής για επένδυση 250.000 ευρώ σε startup επιχείρηση** εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο νεοφυών επιχειρήσεων (Elevate Greece), με την προϋπόθεση ότι οδηγεί στη δημιουργία τουλάχιστον 2 θέσεων εργασίας εντός του πρώτου έτους και ότι διατηρεί τον ίδιο συνολικό αριθμό των θέσεων εργασίας για τουλάχιστον 5 έτη από την πραγματοποίηση της επένδυσης.
- 4) Επεκτείνονται τα κίνητρα για δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.** Εισάγονται παρεμβάσεις που χτίζουν πάνω στο υπάρχον κίνητρο της οριζόντιας συνολικής έκπτωσης 200% για τις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι οι προσαυξήσεις των υπερ-εκπτώσεων μπορούν να φτάσουν από 250% έως και 315% στις εξής περιπτώσεις:
  - Έργα συνεργασιών με startups.
  - Έργα συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα.
  - Μικρομεσαίες επιχειρήσεις 'έντασης γνώσης', δηλαδή με δαπάνες R&D > 20% των συνολικών.
- 5) Επεκτείνεται το κίνητρο για εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας (πατέντας).** Με τη νέα ρύθμιση, εκτός από την ισχύουσα 3ετή απαλλαγή των

κερδών της επιχείρησης από την εμπορική εκμετάλλευση της πατέντας, προβλέπεται πλέον και μείωση 10% του φόρου εισοδήματος για επιπλέον 7 έτη μετά την λήξη της τριετίας.

- 6) **Ενισχύονται τα φορολογικά κίνητρα για επιχειρηματικούς αγγέλους** (angel investors) που επενδύουν σε νεοφυείς επιχειρήσεις. Διευρύνεται από τα 300.000 ευρώ στα 900.000 ευρώ το ανώτατο όριο για την έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα φορολογούμενου - επενδυτή, έως 50% επί του κεφαλαίου που εισφέρει σε startups εγγεγραμμένες στο Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων και προστίθεται η δυνατότητα επένδυσης σε Α.Κ.Ε.Σ..
- 7) **Προβλέπεται η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για τα ενδοομιλικά μερίσματα** που εισπράττει νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος από νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο εκτός Ε.Ε. καθώς και για το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο εκτός της Ε.Ε.
- 8) **Εισάγεται σύγχρονο καθεστώς φορολόγησης των Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΚΕΣ)**. Εξορθολογίζεται και απλοποιείται το φορολογικό καθεστώς των Α.Κ.Ε.Σ., ώστε να υπάρχει κίνητρο για δημιουργία επενδυτικών σχημάτων βασισμένων εξ ολοκλήρου στην Ελλάδα, τα οποία αποτελούν βασική πηγή χρηματοδότησης για καινοτόμες startups.

Ε) Αλλαγές στο διοικητικό μοντέλο της ΑΑΔΕ ώστε να κινείται ακόμα πιο γρήγορα και αποτελεσματικά

- **Ανακατανέμονται οι αρμοδιότητες μεταξύ του Διοικητή και του Συμβουλίου Διοίκησης.** Το Συμβούλιο Διοίκησης δεν θα εμπλέκεται στην καθημερινή λειτουργία της ΑΑΔΕ ενώ ταυτόχρονα αποκτά περισσότερο θεσμικό ρόλο, αναλαμβάνοντας τον θεσμικό έλεγχο του Διοικητή και των Υποδιοικητών καθώς και την σύνταξη ετήσιων αξιολογήσεων του έργου τους.
- **Δημιουργούνται 3 θέσεις Υποδιοικητών με στόχο να επικουρούν το έργο του Διοικητή καλύπτοντας συγκεκριμένους τομείς.** Οι 3 θέσεις αφορούν στην οργάνωση λειτουργιών, νομικές υποθέσεις και ψηφιακό μετασχηματισμό.
- Θεσπίζεται η δυνατότητα για δεύτερη ανανέωση θητείας του Διοικητή.
- Προβλέπεται η δυνατότητα για πρόσληψη ορισμένων γενικών διευθυντών/διευθυντών και από τον ιδιωτικό τομέα σε τομείς όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και οι επικοινωνίες.

ΣΤ) Απαλλαγή φιλοδωρημάτων έως 300 ευρώ/μήνα από φόρο και στο σύνολο τους από ασφαλιστικές εισφορές

- Θεσπίζεται για πρώτη φορά **αφορολόγητο έως 300 ευρώ τον μήνα** για φιλοδωρήματα που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι (ενδεικτικά σε επιχειρήσεις εστίασης, παροχής υπηρεσιών ατομικής φροντίδας κλπ) με άμεση εφαρμογή από 1^η Νοεμβρίου 2024. Παράλληλα, για το σύνολο του ποσού από φιλοδωρήματα, εργαζόμενοι και εργοδότες απαλλάσσονται από ασφαλιστικές εισφορές (εκτός αν προβλέπεται κάτι διαφορετικό από ατομικές ή συλλογικές συμβάσεις).

- Παράλληλα, στο νομοσχέδιο περιέρχεται και μία **αντικαταχρηστική διάταξη**, που αποβλέπει στην αποτροπή τυχόν αντικατάστασης του συμφωνημένου μισθού με φιλοδωρήματα, με σκοπό να αποφευχθεί η φορολόγηση μέρους αυτού. Σε μια τέτοια περίπτωση επιβάλλεται στον εργοδότη πρόστιμο που ανέρχεται στο 22% της μείωσης του μισθού, σε σχέση με τον συμφωνημένο, για ένα έτος από τη στιγμή της μείωσης. Σε περίπτωση που επανέλθει ο μισθός στο αρχικό προς της μείωσης ύψος, τότε σταματά και η επιβολή του προστίμου.

Ζ) Μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Πέραν από την αύξηση –από το 10% στο 20%- της έκπτωσης του ΕΝΦΙΑ για όσα ακίνητα ασφαλιστούν έναντι φυσικών καταστροφών, στο σχέδιο νόμου προβλέπονται μια σειρά ακόμη από παρεμβάσεις με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Συγκεκριμένα προβλέπεται:

- 1) Υποχρεωτική ασφάλιση επιχειρήσεων με ετήσια ακαθάριστα έσοδα από 500.000 ευρώ και άνω.
- 2) Υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων για φυσικές καταστροφές με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία τους.
- 3) Θεσπίζεται τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση σε τουριστικά καταλύματα ανά ημερήσια χρήση και ανά δωμάτιο ή διαμέρισμα, τους μήνες **Απρίλιο έως Οκτώβριο** ως εξής:

- **Για ξενοδοχεία:**

- 1-2 αστέρων, 2 ευρώ,
- 3 αστέρων, 5 ευρώ,
- 4 αστέρων, 10 ευρώ,
- 5 αστέρων, 15 ευρώ,

- **σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια – διαμερίσματα, 2 ευρώ,**

- **σε ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης, 8 ευρώ.** Αν τα ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μονοκατοικίες άνω των 80 τ.μ., επιβάλλεται τέλος ανθεκτικότητας 15 ευρώ,

- σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες), 15 ευρώ,

- σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες, 8 ευρώ, εάν η επιφάνειά τους είναι μικρότερη των 80 τ.μ. και 15 ευρώ αν είναι άνω των 80 τ.μ..

Για το διάστημα **Νοεμβρίου – Μαρτίου** το τέλος ανθεκτικότητας διαμορφώνεται ως εξής:

- **Για ξενοδοχεία:**
  - 1-2 αστέρων, 0,5 ευρώ,
  - 3 αστέρων, 1,5 ευρώ,
  - 4 αστέρων, 3 ευρώ,
  - 5 αστέρων, 4 ευρώ,
  - σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια – διαμερίσματα, 0,5 ευρώ,
- σε ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης, 2 ευρώ. Αν τα ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μονοκατοικίες άνω των 80 τ.μ., επιβάλλεται τέλος ανθεκτικότητας 4 ευρώ,
- σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες), 4 ευρώ,
- σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες, 2 ευρώ, εάν η επιφάνειά τους είναι μικρότερη των 80 τ.μ. και 4 ευρώ αν είναι άνω των 80 τ.μ..

Τα έσοδα από την επιβολή του τέλους χρησιμοποιούνται, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες πρόληψης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και δαπάνες βελτίωσης των υποδομών για τη στήριξη του τουριστικού προϊόντος της χώρας.

4) **Επιβολή υπέρ του Δημοσίου τέλους κρουαζιέρας.** Το τέλος αφορά κατά βάση τους ξένους επισκέπτες και επιβάλλεται ανά αποβιβαζόμενο σε λιμάνι της χώρας επιβάτη κρουαζιερόπλοιου και διαμορφώνεται από 1 έως 20 ευρώ, αναλόγως του λιμένος και της χρονικής περιόδου. Τα εισπραττόμενα έσοδα θα διατίθενται στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκονται οι λιμένες και στα Υπουργεία Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή και τη βελτίωση υποδομών καθώς και την ενίσχυση του τουρισμού.

Η) Επιπρόσθετα, με άλλες διατάξεις προωθούνται μία σειρά από σημαντικές πρωτοβουλίες όπως:

- 1) **Αναστολή διάθεσης νέων κατοικιών στην 1η, 2η και 3η Δημοτική Κοινότητα του Δήμου Αθηναίων για βραχυχρόνια μίσθωση για ένα έτος.** Συγκεκριμένα, από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν επιτρέπεται η εγγραφή στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής για ακίνητα που βρίσκονται στην 1η, 2η και 3η Δημοτική Κοινότητα του Δήμου Αθηναίων. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προβλέπεται πρόστιμο ίσο με το 50% του εισοδήματος που αποκτάται από βραχυχρόνια μίσθωση από την 1η Ιανουαρίου 2025 και μέχρι τον έλεγχο, που δεν είναι κατώτερο από 20.000 ευρώ. Σε περίπτωση νέας παράβασης εντός του ίδιου φορολογικού έτους,

επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το ποσό των εισπραχθέντων μισθωμάτων που δεν είναι κατώτερο από 40.000 ευρώ.

- 2) **Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ** ετών 2025, 2026 και 2027 για τα ακίνητα του **Δήμου Σουφλίου** της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
- 3) **Οργανωτικές διατάξεις για τη λειτουργία της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.** Η ποσοτική αύξηση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης που ελέγχονται ετησίως, η αναβάθμιση της ποιότητας και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του έργου της απαιτούν σταθερότητα και ενισχυμένη ανεξαρτησία που διασφαλίζονται με την πρόβλεψη οργανικών θέσεων και ενιαίου μισθολογικού καθεστώτος, έναντι της αποκλειστικής στελέχωσης μέσω αποσπάσεων.
- 4) Προωθείται η αναγγελθείσα από τον Πρωθυπουργό στη ΔΕΘ **ρύθμιση για τις δανειακές απαιτήσεις αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών**, η οποία αναμένεται να δώσει οριστική λύση διευθέτησης σε απαιτήσεις που ανέρχονται σε 3,8 δισ. ευρώ δανείων, περισσότερους από 750 αγροτικούς συνεταιρισμούς, και περίπου 21.000 αγρότες, καθώς και απελευθέρωση δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων αξίας άνω των 1,5 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με αυτή, δίδεται η δυνατότητα ανάθεσης της διαχείρισης μέρους ή συνόλου του χαρτοφυλακίου σε εταιρίες διαχείρισης απαιτήσεων με αποδεδειγμένη εμπειρία χρηματοδότησης στον πρωτογενή τομέα, για τις οποίες έχει ήδη θεσμοθετηθεί σαφές πλαίσιο κανόνων και υποχρεώσεων δυνάμει του ν. 5072/2023. Μέσω της δυνατότητας αυτής, θα δίνεται η δυνατότητα επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής του δανείου και μείωσης επιτοκίου δανείων, ενώ παράλληλα θα υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής τόκων, απομείωσης του δανείου, αναχρηματοδότησης αυτού αλλά και διαγραφή μέρους ή του συνόλου του οφειλόμενου ποσού. Επιπλέον, εισάγεται η δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να ορίζει συγκεκριμένους στόχους (ανακτήσεις- έξοδα) αλλά και συγκεκριμένο τρόπο διαχείρισης του χαρτοφυλακίου στο πλαίσιο επιχειρησιακού σχεδίου που καταρτίζεται, ρυθμίζεται το ειδικότερο ζήτημα των απαιτήσεων των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι αγροτών-αγροτικών συνεταιρισμών, ενώ δίνεται δυνατότητα στον Ενιαίο Ειδικό Εκκαθαριστή, με την επωνυμία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Α.Ε.», να μπορεί να καθορίζει τους όρους συμβιβασμού ή ρύθμισης και για περισσότερες από μια περιπτώσεις που θα έχουν ομοιόμορφα χαρακτηριστικά.
- 5) Προωθούνται οι διαδικασίες για την χορήγηση χρηματοδοτήσεων υπό τη μορφή δανείου για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών πρώτης κατοικίας και ενεργειακής αναβάθμισης ιδιοκτησιών μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης (**πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ»**). Πιο αναλυτικά, ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης των δανείων και της επιδότησης επιτοκίου στα φυσικά πρόσωπα, τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας κλπ. Επιπρόσθετα, στο νομοσχέδιο προβλέπεται και η **αύξηση επιδότησης επισκευής κατοικιών του προγράμματος «Ανακαινίζω - Νοικιάζω»** καθώς και η αναδρομική εφαρμογή της. Πιο αναλυτικά, προβλέπεται η αύξηση της επιδότησης πραγματοποίησης δαπανών επισκευής και ανακαινίσης επί του ακινήτου ενταγμένου στο

πρόγραμμα ύψους μέχρι 13.500 ευρώ από 10.000 ευρώ σήμερα που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα υλικά και τις εργασίες. Η επιδότηση ανέρχεται πλέον στο 60% των πραγματοποιηθεισών δαπανών από το 40% σήμερα.

- 6) **Ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις συμβάσεις υποπαραχώρησης που συνάπτει το ΤΑ.Ι.ΠΕ.Δ. που αφορούν λιμενικές λειτουργίες και υπηρεσίες των λιμενικών και άλλων εγκαταστάσεων.** Ειδικότερα, προβλέπεται ότι σε κάθε σύμβαση υποπαραχώρησης, θα πρέπει να ορίζεται ότι ποσοστό του προβλεπόμενου ετήσιου οικονομικού ανταλλάγματος, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20%, θα καταβάλλεται από τον υπο-παραχωρησιούχο στον οικείο Οργανισμό Λιμένος Α.Ε. ως αντάλλαγμα για τις ασκούμενες από αυτόν αρμοδιότητες αναφορικά με την παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας του λιμένα που περιλαμβάνονται στη σύμβαση υποπαραχώρησης.
- 7) **Θεσμοθέτηση και εμπλουτισμός της ψηφιακής πλατφόρμας - γεωπύλης «valuemaps.gov.gr - Αντικειμενικός προσδιορισμός αξιών ακινήτων σε χάρτη»,** που αποτελεί το ψηφιακό μητρώο απεικόνισης του συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Αξιών Ακινήτων (ΑΠΑΑ) για την άντληση πληροφοριών αναφορικά με τις τιμές εκκίνησης, τους συντελεστές αυξομείωσης των τιμών εκκίνησης, των χαρτών, των πινάκων τιμών και του τρόπου υπολογισμού της αξίας ακινήτων. Στην πλατφόρμα παρουσιάζονται όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με τις ζώνες αυτές και παρέχεται λειτουργία υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων.
- 8) **Παρεμβάσεις στο πλαίσιο εγγραφής πιστοποιημένων εκτιμητών στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών** του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και σε διαδικαστικά ζητήματα του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, προστίθεται ως προϋπόθεση ένταξης στο Μητρώο η μη καταδίκη του αιτούντος για ψευδή πραγματογνωμοσύνη. Επιπλέον, επιδιώκεται η επικαιροποίηση και ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ενώ ρυθμίζονται ζητήματα όπως η παραγραφή των πειθαρχικών αδικημάτων και θεσμοθετείται το σύνολο των απαιτούμενων διαδικασιών και λεπτομερειών στο πλαίσιο εφαρμογής της πειθαρχικής διαδικασίας.
- 9) **Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού, παραλίας και θαλάσσιου χώρου της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου» στον Δήμο Ζακύνθου,** αφού πρώτα γίνουν οι βασικές εργασίες διάσωσης του ναυαγίου από το Δημόσιο, χωρίς αντάλλαγμα για τη διαχείριση, προστασία και αξιοποίηση της. Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Ζακύνθου αναλαμβάνει και την εκτέλεση έργων και εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης της περιοχής και των έργων, εγκαταστάσεων και υποδομών αυτής. Επίσης, καθιερώνεται εισιτήριο εισόδου υπέρ του Δήμου Ζακύνθου και αποτελεί έσοδο που αξιοποιείται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση έργων που εξυπηρετούν τις αναπτυξιακές ανάγκες της Ζακύνθου και ιδίως της περιοχής «Ναυάγιο Ζακύνθου». Ποσοστό 15% του εισιτηρίου αποδίδεται από τον Δήμο Ζακύνθου στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και όμοιο ποσοστό αποδίδεται στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.
- 10) Σε περίπτωση λανθασμένης ή καθυστερημένης καταχώρισης στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης και

εφόσον η καταχώριση αυτή διορθώθηκε εντός 15 ημερών από το πέρας της προθεσμίας ή από την επίδοση κλήσης σε απολογία, τότε δεν προβλέπεται η επιβολή προστίμου στα πρατήρια.

- 11)** Η κατάργηση της πιστοποίησης από ανεξάρτητο εκτιμητή και της παροχής εγγύησης, διασφάλισης ή εμπράγματης ασφάλειας ως προϋπόθεση για την υπαγωγή σε ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση. Ισχύει και για τις ήδη χορηγηθείσες από τις 28.10.2023 ρυθμίσεις.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ